

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa, dnia 17 sierpnia 2006 r.

**Pan Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Szanowny Panie Marszałku,

Odpowiadając, z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, na oświadczenie Pani Senator Doroty Arciszewskiej-Mielewczyk, złożone podczas 14 posiedzenia Senatu RP w dn. 6 lipca 2006 r. (pismo nr DSP 4404-116-21/06 z dn. 14 lipca br.) w sprawie treści komunikatu, który ukazał się na stronach internetowych Światowego Kongresu Żydów – z dnia 25 czerwca 2006 r., uprzejmie przekazuję następujące informacje.

Projekt ustawy o rekompensatach za przejęte przez państwo nieruchomości oraz niektóre inne składniki mienia (druk sejmowy nr 133) wpłynął do Sejmu V kadencji w dniu 19 października 2005 r. i w dniu 9 grudnia 2005 r. został skierowany do pierwszego czytania na posiedzeniu plenarnym Sejmu. Jest to jeden z nielicznych projektów ustawy złożonych już na początku obecnej kadencji Sejmu, który do tej pory nie przeszedł przez etap pierwszego czytania. W ten sposób wciąż nierozwiązana pozostaje kwestia, która od wielu lat jest przedmiotem debaty na forum krajowym oraz budzi zainteresowanie wielu środowisk za granicą. Potencjalnymi adresatami wspomnianej ustawy są tysiące byłych i obecnych obywateli polskich, którzy zostali poszkodowani podczas i tuż po II wojnie światowej. Warto w tym miejscu wyraźnie zaznaczyć, że spośród osób zainteresowanych rekompensatą za mienie przejęte przez państwo, jedynie 16 % stanowią polscy Żydzi, niegdyś obywatele państwa polskiego. Kolejne 6 % to Polacy mieszkający poza granicami kraju. Zatem 78 % potencjalnych beneficjentów ustawy to obecni polscy obywatele, którzy czekają na uregulowanie sprawy rekompensat. Jest to więc problem, który nie może być postrzegany i definiowany wyłącznie jako „kwestia kompensacji za żydowskie majątki skonfiskowane przez władze nazistowskie i komunistyczne” – jak sugeruje Pani Senator D. Arciszewska-Mielewczyk.

W chwili obecnej Polska znajduje się w gronie nielicznych krajów europejskich, które dotychczas nie zdołały uregulować sprawy rekompensaty za mienie przejęte przez państwo. Brak regulacji prawnych w tym zakresie spotyka się z negatywnymi opiniami instytucji państwowych i mediów w wielu krajach, nawet tych, z którymi łączą nas bardzo dobre stosunki. W kontekście rekompensat swoje zaniepokojenie brakiem konkretnych rozwiązań prawnych ze strony polskiego ustawodawcy wielokrotnie wyrażali przedstawiciele American Jewish Committee, World Jewish Congress oraz rządów Stanów Zjednoczonych i Państwa

Izrael. Ostatnio w tej sprawie z listem do Premiera RP wystąpiła najbardziej reprezentatywna grupa amerykańskich senatorów i posłów do Izby Reprezentantów. Brak rozwiązania tej kwestii stwarza ryzyko zbiorowych pozwów sądowych, składanych przez osoby domagające się zwrotu mienia lub stosownej rekompensaty za jego utratę.

Polskie władze nie prowadzą żadnych negocjacji z Konferencją Roszczeniową (*Conference on Jewish Material Claims Against Germany*). Przedstawiciele tej i innych instytucji diaspory żydowskiej byli jedynie informowani o aktualnym stanie prawnym w przedmiotowej sprawie. Szczegółowe rozwiązania proponowane na obecnym etapie prac parlamentarnych zawiera wspomniany wcześniej projekt ustawy (druk sejmowy nr 133).

Obecna sytuacja skłania do powzięcia konkretnych decyzji co do dalszej procedury legislacyjnej omawianego projektu ustawy. Warto rozważyć ewentualne działania, które mogłyby doprowadzić do ostatecznego uregulowania kwestii rekompensat – w stopniu, w jakim jest to możliwe do zrealizowania przy obecnym stanie finansów publicznych. Będzie to z pewnością korzystne zarówno dla sytuacji wewnętrznej, jak i dla obrazu Polski na scenie międzynarodowej.

2 Lipca 1948 r.

SEKRETARZ STANU

w. *Barbara Tuga-Erecińska*
Barbara Tuga-Erecińska